

Ұлан ауданы әкімдігінің "Молодежный" коммуналдық мемлекеттік кәсіпорнының қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері туралы талдамалық анықтама

Қасым Қайсенов кенті

2026 жылғы 18 мамыр

Қазақстан Республикасы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңының 8-бабының 5-тармағына және Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы №12 бұйрығымен бекітілген Ішкі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдауды жүргізудің үлгілік ережелеріне сәйкес және Ұлан ауданы әкімдігінің «Молодежный» мемлекеттік кәсіпорны (бұдан әрі – Кәсіпорын) директорының 2026 жылғы 20 наурыздағы №25 бұйрығына сәйкес Кәсіпорын ішкі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдауды (бұдан әрі – ІСТ) жүргізді.

ІСТТ келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

1) субъектінің қызметіне әсер ететін нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

2) субъектінің ұйымдастырушылық және басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Ішкі сыбайлас жемқорлық тәуекелін бағалауды жүргізу кезінде келесі құжаттар пайдаланылды:

ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) төрағасының 2022 жылғы 30 желтоқсандағы бұйрығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу бойынша әдістемелік ұсынымдар.

ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік ережелері.

Ішкі талдау келесі нормативтік құқықтық актілерді қамтыды: «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, ҚР Еңбек кодексі, ҚР «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңы, «Мемлекеттік мүлік туралы» Заңы, ҚР «Квaziмемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметтері туралы үлгілік ережені бекіту туралы» Заңы, ҚР «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Заңы және Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 116 «Бекіту туралы» бұйрығы. Мемлекеттік органның интернет-ресурстарының мазмұнына қойылатын талаптар және олардың мазмұнына қойылатын талаптар ережелері».

Жоғары біліктілік критерийлері (ЖБKK) аудиті 2026 жылдың 1 сәуірінен 18 мамырына дейін жүргізілді.

Директордың 2026 жылғы 20 наурыздағы №25 бұйрығына сәйкес, келесі мүшелер директор болып тағайындалды: Е. А. Ақылбеков, Сәйкестік жөніндегі маман М. Амантай, бас бухгалтердің міндетін атқарушы Ж. Болатова және бухгалтер З. Сейтқазина.

Кәсіпорын Ұлан ауданы әкімі аппаратының 2011 жылғы 23 ақпандағы №30 бұйрығымен бекітілген Жарғыға сәйкес жұмыс істейді.

ЖБKK аудиті барысында үш (3) сыбайлас жемқорлық тәуекелі анықталды.

1. Кадрларды басқару саласында келесі көрсеткіштер бойынша:

- жиі кадрлардың ауысуы;
- ұзақ мерзімді бос орындар.

«Молодежный» мемлекеттік кәсіпорнында штаттық қызметкерлер саны 63,5 адамды құрайтындықтан, 2026 жылдың 18 мамырындағы жағдай бойынша қызметкерлердің нақты саны 47 адамды құрады, оның ішінде 16,5 бос жұмыс орны.

бар. 2025 жылдың 1 сәуірінен 2026 жылдың 1 сәуіріне дейін 9 қызметкер жұмыстан шығарылды, ал 15-і жұмысқа қабылданды. Жұмыстан кету көрсеткіші 14% құрады.

Осылайша, жалақы қорындағы үнемдеуге байланысты қызметкерлердің түсімдерінде (бонустар, жәрдемақылар) ұзақ мерзімді бос орындардың болуын ескере отырып, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің пайда болуының алғышарттары анықталды.

Ұсыныстар:

Кадрлар бөлімінің қызметкері 2026 жылдың 31 шілдесіне дейін бос лауазымдарды толтыру рәсімдерін жүргізуі тиіс. 2. Рұқсат беру рәсімдерін енгізу саласында, индикаторға сәйкес: - жылу, су және кәріз желілеріне қосылуға арналған техникалық шарттарды беруге жеке және заңды тұлғалардан өтінімдерді қабылдау кезінде сыбайлас жемқорлық қаупі бар.

Бұл тәуекел компания мамандарының өтінімдерді тікелей қабылдауымен байланысты, бұл өтінімдерді қарау кезінде субъективті тәсілге, жасанды кідірістерге, құжаттарды қабылдаудан негізсіз бас тартуға немесе белгілі бір өтініш берушілерге артықшылықтар беруге жағдай жасауы мүмкін ету көрсеткіші.

Ұсыныстар:

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту үшін өтінімдерді тіркеуді бақылауды күшейту, өтінімдерді қарау процесінде ашықтықты қамтамасыз ету және мүмкіндігінше өтінімдерді беру процесін электронды форматқа ауыстыру ұсынылады.

3. Бақылау және аудит функцияларын жүзеге асыру саласында, индикаторға сәйкес:

- ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып, басқару процестерін қолмен реттеу мүмкіндігі.

"Молодежный" мемлекеттік кәсіпорнының Жарғысына сәйкес, кәсіпорын келесі қызмет түрлерін жүзеге асырады: сумен жабдықтау, жылумен жабдықтау және ағынды суларды бұру.

Инспектор тұтынушылардың (қарыздары барлардың) үйлеріне барып, есептегіш көрсеткіштерін алады.

Сондықтан инспектор тұтынушылармен байланысқа түседі, бұл өз кезегінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне әкелуі мүмкін.

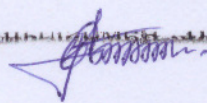
Ұсыныстар:

2026 жылдың 31 шілдесіне дейін тұтынушылар арасында есептегіш көрсеткіштерін уақтылы тапсыру және коммуналдық қызметтерге ақы төлеу туралы ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүргізу.

Қорытынды: Ішкі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау нәтижелері бойынша әдістемелік ұсынымдарға сәйкес талдау барысында анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарына ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою бойынша іс-шаралар жоспарын әзірлеу. Ұсыныстарда көрсетілген талдаудың тақырыптары Жоспарда көрсетілген мерзімдерде оларды жою бойынша шаралар қабылдау болып табылады. Ұсыныстардың орындалу барысы туралы ақпарат Ұлан қаласы әкімінің аппаратына берілуі тиіс.

Жұмыс тобының құрамы:

Директор

Е. Ақылбеков

Комплаенс бойынша қызметкер

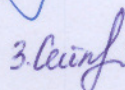
М. Амантай

Бас бухгалтердің м.а.

Ж. Болатова

Бухгалтер

З. Сейткасина

Аналитическая справка

о результатах внутреннего анализа коррупционных рисков в деятельности предприятия КГП «Молодежный» акимата Уланского района

п. Касыма Кайсенова

18 май 2026 года

В соответствии с п.5 ст.8 Закона РК «О противодействии коррупции», с Типовыми правилами проведения внутреннего анализа коррупционных рисков, утвержденных Приказом Председателя Агентства РК по делам государственной службы и противодействию коррупции от 19 октября 2016 года №12, в соответствии с приказом директора КГП «Молодежный» акимата Уланского района (далее- Предприятие) от 20 марта 2026 года №25, на предприятии проведен внутренний анализ коррупционных рисков (далее-ВАКР).

ВАКР проведен по следующим направлениям:

- 1) выявление коррупционных рисков в нормативных правовых актах затрагивающие деятельность объекта;
- 2) выявление коррупционных рисков в организационно-управленческой деятельности объекта.

При проведении ВАКР были использованы:

Методические рекомендации по проведению внутреннего анализа коррупционных рисков, утверждены приказом Председателя Агентства Республики Казахстан по противодействию коррупции (Антикоррупционной службы) от 30 декабря 2022 года.

Типовые правила проведения внутреннего анализа коррупционных рисков, утвержденных приказом Председателя Агентства РК по делам государственной службы и противодействию коррупции от 19 октября 2016 года №12.

Внутренним анализом охвачены следующие нормативно-правовые акты: Закон Республики Казахстан «О противодействии коррупции», Трудовой Кодекс Республики Казахстан, Закон Республики Казахстан «О государственных закупках», Закон «О государственном имуществе», Закон Республики Казахстан «Об утверждении Типового положения об антикоррупционных комплаенс-службах в субъектах квазигосударственного сектора», Закон Республики Казахстан «О доступе к информации», Приказа и.о. Министра по инвестициям и развитию от 28 января 2016 года №116 «Об утверждении правил информационного наполнения интернет-ресурсов государственных органов и требования к их содержанию».

ВАКР проведен в период с 1 апреля по 18 мая 2026 года.

В соответствии с приказом директора от 20 марта 2026 года №25, членами группы определены директор – Акылбеков Е. А., специалист по комплаенсу – М. Амантай, и.о. главного бухгалтера – Ж. Болатова, бухгалтер – З. Сейтказина.

Предприятие осуществляет свою деятельность в соответствии с Уставом утвержденного приказом Аппарата акима Уланского района от 23.02.2011 года №30.

В ходе проверки ВАКР выявлено 3 (три) коррупционных риска.

1. По направлению- управление персоналом, по индикаторам:

-частая сменяемость;

-длительный срок наличия вакансий.

При штатной численности сотрудников КГП «Молодежный» - 63,5 единицы, фактическая численность работников предприятия на 18.05.2026 года составляет 47, вакансий- 16,5. С 1 апреля 2025 года по 1 апреля 2026 года уволенных- 9 работников, принятых на работу -15 работников. Сменяемость кадров составила 14%.

Таким образом, выявлены предпосылки для возникновения коррупционных рисков при условии наличия длительных вакансий в получении (премий, надбавок) сотрудниками в результате экономии фонда оплаты труда.

Рекомендации:

Работнику по вопросам кадров провести процедуры по занятию вакантных должностей в срок до 31 июля 2026 года.

2. По направлению – реализация разрешительных процедур, по индикатору - при приеме заявлений от физических и юридических лиц на выдачу технических условий для подключения к сетям теплоснабжения, водоснабжения и канализации имеется коррупционный риск.

Риск связан с непосредственным приемом заявлений специалистами предприятия, что может создать условия для субъективного подхода при рассмотрении обращений, искусственного затягивания сроков, необоснованного отказа в принятии документов либо предоставления преимуществ отдельным заявителям.

Рекомендации:

В целях минимизации коррупционных рисков рекомендуется усилить контроль за регистрацией заявлений, обеспечить прозрачность процедуры рассмотрения обращений, а также по возможности перевести процесс подачи заявлений в электронный формат.

3. По направлению-реализации контрольно-ревизионных функций, по индикатору:

- возможность «ручной» корректировки процессов контрольных мероприятий при использовании информационных систем.

Согласно Устава КГП «Молодежный» предприятие осуществляет следующие виды деятельности: водоснабжение, теплоснабжение, водоотведение.

Контролер выезжает на дом к потребителям (имеющую задолженность) для снятия показаний счетчиков.

Таким образом, имеет место контакт контролера с потребителями, что свою

рассмотрения обращений, а также по возможности перевести процесс подачи

очередь может привести к коррупционным риском.

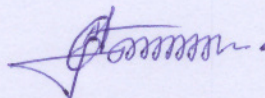
Рекомендации:

Провести разъяснительную работу среди потребителей об своевременной передаче показаний и оплате коммунальных услуг до 31 июля 2026 года.

Заключение: по итогам проведения анализа внутренних коррупционных рисков, разработать План мероприятий по устранению причин и условий, способствующих совершению коррупционных правонарушений, выявленных по результатам анализа, согласно Методическими рекомендациями. Объектам анализа, указанным в рекомендациях, принять меры по их устранению согласно указанным в Плате срокам. Информацию о ходе исполнения рекомендаций предоставить в аппарат акима Уланского района. Аналитическую справку разместить на интернет-ресурсе акимата Уланского района. По иным направлениям коррупционные риски в деятельности предприятия не выявлены.

Состав рабочей группы:

Директор

Е. Акылбеков

Специалист по комплаенсу

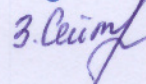
М. Амантай

И.о. главного бухгалтера

Ж. Болатова

Бухгалтер

З. Сейтказина